

Ημιτελής πολυκατοικία μέσα στον χείμαρρο Κραυσίδωνα

Περίληψη

Η συγκεκριμένη πρόταση επεξεργάζεται την σύγχρονη, εργολαβική, λογική φτηνής κατασκευής στην Ελλάδα και την επαναχρησιμοποιεί στην ίδια χώρα και για τον ίδιο σκοπό, την κατοίκηση.

Στο ερευνητικό που προηγήθηκε της διπλωματικής εργασίας με τίτλο: *Γιαπί: Το δοχείο του ατελείωτου* μελετήθηκε το γιαπί ως ένας ημιτελής κατασκευαστικά χώρος που όταν εγκαταλείπεται σε αυτήν την κατάσταση, προκαλεί μια αμήχανη χωρική κατάσταση τόσο ανοιχτή στον τρόπο χρήσης της, όσο και στον τρόπο κατανόησής της.

Ο σχεδιασμός ξεκινά τώρα από την πτώση του γιαπιού που μελετήθηκε μέσα στον γειτονικό του χείμαρρο, τον Κραυσίδωνα.

Η θέση της ημιτελής πολυκατοικίας μέσα στον χείμαρρο είναι εκεί που τελειώνει η πόλη του Βόλου και ξεκινά η πόλη του Άνω Βόλου, σχετικά κοντά στο σημείο που πηγάζει ο χείμαρρος. Δηλαδή πρόκειται για μια αμήχανη περιοχή σαν αυτές που συχνά συναντά κάποιος στις άκρες των ελληνικών πόλεων. Μόνο που σε αυτήν την περιοχή οι αντιθέσεις είναι ακόμα μεγαλύτερες γιατί ένας τσιγγάνικος φτωχικός οικισμός γειτονεύει με τις πολυτελείς εξώδικες κατοικίες του Άνω Βόλου. Επίσης στην περιοχή παρατηρείται έντονη χρήση του εδάφους του χείμαρρου με παροδικές επεμβάσεις ή και μόνιμες από τους γύρω κατοίκους.

Με αυτήν την πτώση δημιουργείται ένας καινούριος οριζόντιος σκελετός μέσα στον χείμαρρο, ο οποίος γεφυρώνει τις δύο ακτές του χείμαρρου τόσες φορές όσοι και οι όροφοι του γιαπιού μελέτης. Αυτές οι γέφυρες διαμορφώνουν τον πρωτεύοντα σκελετό του θέματος ο οποίος περικλείει μικρότερους (δευτερεύοντες) σκελετούς ιδιοκτησιών οι οποίοι φέρουν δωμάτια και βρίσκονται σε διαφορετικό στάδιο ολοκλήρωσης ανάλογα με την θέση τους μέσα στον μεγάλο σκελετό.

Έτσι ο μεγάλος σκελετός περικλείει 37 ιδιοκτησίες που προκύπτουν από την επανάληψη τριών τυπολογιών.

Οι τρεις τυπολογίες προκύπτουν από την μελέτη και το μετασχηματισμό μιας εργολαβικής κάτοψης ενός τυπικού ορόφου πολυκατοικίας ο οποίος περιέχει 3 διαμερίσματα.

Από τις 37 ιδιοκτησίες του πρωτεύοντα σκελετού, οι 6 είναι ολοκληρωμένες σε βαθμό που μπορούν να κατοικηθούν (δηλαδή κλείνουν ως κελύφη) οι υπόλοιπες τείνουν να

φτάσουν σε αυτόν τον βαθμό με την καθεμία από αυτές να βρίσκεται σε διαφορετικό κατασκευαστικό και κατ'επέκταση σχεδιαστικό στάδιο. Αυτό που παραμένει πάντα ίδιο στις ιδιοκτησίες ανάλογα με την τυπολογία είναι ο χώρος ο οποίος πρόκειται να καλύψουν και η πρόσβαση σε αυτές.

Η αγορά των ιδιοκτησιών αυτών δεν θα αφορά την αγορά του εδάφους του χειμάρρου ούτε την αγορά του μεγάλου σκελετού από γέφυρες, αλλά θα αφορά την αγορά των επιμέρους σκελετών και η τιμή θα εξαρτάται από τον βαθμό ολοκλήρωσης της κάθε ιδιοκτησίας. Ο χείμαρρος μαζί με τις γέφυρες του θα συνεχίσει να είναι δημόσιος με ελεύθερη πρόσβαση, όπως τώρα. Στην περίπτωση που δεν αγοραστούν οι δευτερεύοντες σκελετοί και δεν χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες (με την δόκιμη έννοια του όρου) αφήνονται σε μια ελεύθερη χρήση όπως ακριβώς αφήνεται και κάθε δημόσια κατασκευή μόνο που αυτήν την φορά δεν υπάρχει σαφής κατεύθυνση ως προς την χρήση αλλά οι ημιτελείς σκελετοί αναμένουν την χρήση ή μη που θα τους δοθεί από τους ανθρώπους.

Σημαντικό σημείο της εργασίας είναι και η διαμόρφωση του εδάφους της κοίτης στην οποία οι έξι λεκάνες- θέατρα που τοποθετούνται ανά 3 κάθετες γέφυρες, κάθετα και αυτές στην ροή του χειμάρρου, ανακόπτουν την ταχύτητα του νερού του χειμάρρου δημιουργώντας εσωτερικές δίνες καθώς επίσης αποθηκεύουν μεγάλη ποσότητα νερού, πράγμα ζωτικό για το έδαφος την περίοδο που ο χείμαρρος στερεύει.

Το έργο ορίζει μια ιδιοκτησία με χτυπημένη ιδιοτικότητα λόγω της ενοποίησης των χρήσεων σε ορόφους ,την εξωτερική των προσβάσεων και των ανοιχτών κελυφών της. Επίσης ορίζει μια νέα λογική κατασκευής βασισμένη στην μετατόπιση της περιόδου κατασκευής και εν μέρει σχεδιασμού μέσα στον χρόνο κατοίκησης. Έναν χώρο δηλαδή που εξελίσσεται μέσα στον χρόνο και η επέμβαση ή μη του ανθρώπου είναι αυτή που του προσδίδει νόημα. Αφήνετε στις αλλαγές των φυσικών και αστικών συμβάντων λειτουργώντας ως ένα φίλτρο ελέγχου του χειμάρρου και τέλος καλεί τους κατοίκους του σε σχέσεις συνεργασίας ή σύγκρουσης μεταξύ τους αλλά και με τις καταστάσεις της πόλης εκεί.

Unfinished building inside the stream Krafsideonas

Summary

This proposal elaborates the modern cheap building construction practices in Greece and uses them in the same country and for the same reason, the habitation.

The Greek word “Giapi” describes an unfinished construction, which often is abandoned and so produces an open space situation with a variety of uses and definitions.

The first idea of the project is the tilting over of one Giapi into a stream named “Krafsideonas”.

In this way a new horizontal skeleton in the stream is created, which connects both shores of the river. These bridges form the primary structure which contains smaller (secondary) skeletons. The secondary skeletons are at different stages of completion depending on their position in the large frame skeleton.

So the big skeleton contains 37 properties resulting from the repeating of three different types.

The three types come from the study and transformation of a floor plan of a typical Greek multi-storey building which contains 3 apartments.

Six of the 37 properties from the primary structure are at a degree of completion, which allows to occupy them. The others are in an earlier state, each of them in a different depending on their position in the primary skeleton.

Anyhow the area covered by the property and the access to it is the same for all of them.

The territory of the river and the bridges is not for sale or rent, only the secondary structures can be owned. The price depends on the degree of completion of each property. The river and the bridges will continue to be public with open access as now. An unsold property will be open to everyone as every public building, but without declaration of a specific use.

Six theaters are placed vertical in flow direction in the river bed. They slow down the speed of the water of the river creating vortices and store large amounts of water, which is vital for the territory between the dry periods.

The project provides a property with low privacy. The rooms of each property with their different functions are spread across different floors and therefore it is necessary to cross the public area to go from one room to another.

The project follows a new logic of design – there is no separation of the design and construction period and time of inhabitation. A space changing over time is created. The intervention of humans is its meaning. It can be changes by natural or urban events and acts as a filter of the river. It invites the people to relationships of cooperation or confliction between them.

Ημιτελής πολυκατοικία μέσα στον χειμάρρο Κραυσίδωνα

Ημιτελής πολυκατοικία μέσα στον χειμάρρο Κραυσίδωνα

Εισαγωγή, αρχικές ιδέες

Η διπλωματική εργασία αυτή επεξεργάζεται την σύγχρονη, εργολαβική, λογική φτηνής κατασκευής στην Ελλάδα και την επαναχρησιμοποιεί στην ίδια χώρα και για τον ίδιο σκοπό, την κατοίκηση.

Στο ερευνητικό που προηγήθηκε της διπλωματικής εργασίας με τίτλο: *Γιατί: Το δοχείο του ατελείωτου* μελετήθηκε το γιατί ως ένας ημιτελής κατασκευαστικά χώρος που όταν εγκαταλείπεται σε αυτήν την κατάσταση, προκαλεί μια αμήχανη χωρική κατάσταση τόσο ανοιχτή στον τρόπο χρήσης της, όσο και στον τρόπο κατανόησής της.

Στο κεφάλαιο Λέξεις έγινε και μια ανάλυση των χωρικών στοιχείων που υπάρχουν σε ένα συγκεκριμένο εγκαταλελειμμένο γιατί στο Βόλο, τα οποία δημιούργησαν ένα χωρικό λεξιλόγιο και μια βαθιά ανάγκη επαναχρησιμοποίησης τους σε ένα νέο είδος κατοικίας. Κυρίαρχα στοιχεία του γιαπιού μελέτης ήταν οι επαναλήψεις, τα γυμνά μετά, οι ευθυγραμμισμένες τρύπες ανάμεσα στους ορόφους, το φυσικό που εισέβαλε μέσα στο γιατί, οι τάφροι, οι απότομες σκάλες, οι έντονες υφές στους τοίχους και το νερό που λίμαζε στο υπόγειο, το οποίο ήταν και το πιο έντονο στοιχείο του γιαπιού. Έτσι η πρώτη φανταστική εικόνα που ξεκινά τον σχεδιασμό του θέματος είναι τα θεμέλια του γιαπιού να σαπίσουν και αυτό να πέσει ολόκληρο μέσα στον γειτονικό του χειμάρρο, τον Κραυσίδωνα.

Με αυτήν την πτώση δημιουργείται ένας καινούριος οριζόντιος σκελετός μέσα στον χειμάρρο, ο οποίος γεφυρώνει τις δύο ακτές του χειμάρρου τόσες φορές όσοι και οι όροφοι του γιαπιού μελέτης. Το κεντρικό σημείο του γιαπιού μελέτης και το πιο απότομο είναι οι σκάλες και η τρύπα του ανελκυστήρα, οι οποίες στην καινούρια κατασκευή έπρεπε να κρατήσουν την οξύτητα τους και τον συνδετικό τους χαρακτήρα αλλά πλέον ως μια παράλληλη χωρίς κατάληξη γέφυρα πάνω από το χειμάρρο. Μια γέφυρα που ενώνει συμβολικά δύο περιοχές, τις φτωχογειτονιές των τσιγγανών και τα εξοχικά του Άνω Βόλου.

Ο σκελετός αυτός όπως και σχεδόν ο κάθε σκελετός πολυκατοικίας στον δυτικό κόσμο που βασίζεται στο *maison domino* του Le Corbusier περικλείει επαναλαμβανόμενα διαμερίσματα και δωμάτια διαμερισμάτων που θα συγκροτήσουν ιδιοκτησίες.

Γιατί μέσα στον χειμάρρο;

Η όλη κατασκευή, σύμφωνα με τους υπάρχοντες νομούς, είναι ακραίως παράνομη καθώς απαγορεύεται αυστηρά να χτίζει κάποιος μέσα σε χειμάρρους, παρόλα αυτά υπάρχουν τα παραδείγματα των γύρω σπιτιών που όλο και περισσότερο καταπατούν σιγά-σιγά το έδαφος του χειμάρρου στενεύοντας τον.

Έτσι αυτός ο παράνομος σκελετός από γέφυρες και τοίχους που χτίζεται μέσα στον χειμάρρο όχι μόνο ανοίγει τον χειμάρρο αλλά ελέγχει την ροή του και μάλιστα με ένα πολύ ουσιαστικό τρόπο για τις γύρω κατοικίες και για την υπόλοιπη πόλη παρακάτω.

Γιατί ημιτελής;

Στην ελληνική πόλη παρατηρείται συχνά οικοδομές να μένουν για πάρα πολλά χρόνια ή για πάντα ανολοκλήρωτες, όπως επίσης παρατηρείται στην ίδια πολυώροφη οικοδομή να υπάρχουν όροφοι σε διαφορετικά στάδια ολοκλήρωσης.

Άλλοι όροφοι δηλαδή με τοίχους πλήρωσης άλλοι χωρίς, άλλοι μόνο με τον κολώνες και πλάκα, άλλοι μόνο με τις κολώνες, ταράτσες με αναμονές και κάποιος ή κάποιος από όλους αυτούς ολοκληρωμένοι ή σχεδόν ολοκληρωμένοι να κατοικούνται.

Την ίδια λογική μιμείται και αναπαράγει και η συγκεκριμένη πρόταση η οποία διαμορφώνεται ως ένας οριζόντιος σκελετός (πρωτεύον) από κάθετες γέφυρες σε σχέση με την ροή του χειμάρρου και μια κεντρική παράλληλη με αυτόν, που περικλείει μικρότερους (δευτερεύοντες) σκελετούς ιδιοκτησιών οι οποίοι φέρουν δωμάτια και βρίσκονται σε διαφορετικό στάδιο ολοκλήρωσης ανάλογα με την θέση τους μέσα στον μεγάλο σκελετό.

Έτσι ο μεγάλος σκελετός περικλείει 37 ιδιοκτησίες που προκύπτουν από την επανάληψη τριών τυπολογιών. Από τις 37 ιδιοκτησίες οι 6 είναι ολοκληρωμένες σε βαθμό που μπορούν να κατοικηθούν (δηλαδή κλείνουν ως κελύφη) οι υπόλοιπες τείνουν να φτάσουν σε αυτόν τον βαθμό με την καθεμία από αυτές να βρίσκεται σε διαφορετικό στάδιο (αυτές πειραματίζονται με άλλους τρόπους κατοίκησης). Τα στάδια αυτά είναι κατασκευαστικά αλλά και σχεδιαστικά δηλαδή σε ορισμένες ιδιοκτησίες λείπουν και κομμάτια του σκελετού τους. Αυτό που παραμένει πάντα ίδιο ανάλογα με την τυπολογία είναι ο χώρος ο οποίος πρόκειται να καλύψουν και η πρόσβαση σε αυτές.

Φανταστείτε την προσωπογραφία του Νικρίτιν όπου σκόρπιες γραμμές τείνουν να γίνουν ρεαλιστικό πορτρέτο και καταλήγουν σε ένα λεπτομερές και σαφές μάτι ενός προσώπου. Οι σκόρπιες αυτές γραμμές που τείνουν να γίνουν μια κλειστή (ως κέλφος) κατοικία στην αρχιτεκτονική που τελικά δεν είναι δάνειο της ζωγραφικής αλλά της καθημερινής κατασκευαστικής λογικής θα σήμαινε έναν χώρο που εξελίσσεται σχεδιαστικά και κατασκευαστικά μέσα στον χρόνο και η επέμβαση ή μη του ανθρώπου είναι αυτή που θα του προσδώσει νόημα.

Αγορά των ιδιοκτησιών

Η αγορά των ιδιοκτησιών αυτών δεν θα αφορά την αγορά του εδάφους του χειμάρρου ούτε την αγορά του μεγάλου σκελετού από γέφυρες, αλλά θα αφορά την αγορά των επιμέρους σκελετών και η τιμή θα εξαρτάται από τον βαθμό ολοκλήρωσης της κάθε ιδιοκτησίας. Ο χειμάρρος μαζί με τις γέφυρες του θα συνεχίσει να είναι δημόσιος με ελεύθερη πρόσβαση, όπως τώρα.

Στην περίπτωση που δεν αγοραστούν οι δευτερεύοντες σκελετοί και δεν χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες (με την δόκιμη έννοια του όρου) αφήνονται σε μια ελεύθερη χρήση όπως ακριβώς αφήνετε και κάθε δημόσια κατασκευή μόνο που αυτήν

την φορά δεν υπάρχει τίτλος που να ορίσει με σαφήνεια την χρήση του όπως ο τίτλος για παράδειγμα παγκάκι ή γλυπτό, αλλά αναμένουν την χρήση ή μη που θα τους δοθεί στην πάροδο του χρόνου. Έτσι και αλλιώς οι χώροι των γιαπιών στην Ελλάδα χρησιμοποιούνται με πολύ ενδιαφέροντες και ποικίλους τρόπους (χώροι παιχνιδιών, εγκλημάτων, καλλιτεχνών, αστέγων, μαγισσών κλπ)

Η θέση της πολυκατοικίας

Η θέση της ημιτελής πολυκατοικίας μέσα στον χειμάρρο είναι εκεί που τελειώνει η πόλη του Βόλου και ξεκινά η πόλη του Άνω Βόλου, σχετικά κοντά στο σημείο που πηγάζει ο χειμάρρος.

Δηλαδή πρόκειται για μια αμήχανη περιοχή σαν αυτές που συχνά συναντά κάποιος στις άκρες των ελληνικών πόλεων. Περιοχές πολεοδομικά αυτογενείς με σχετικά χαμηλούς συντελεστές και ποικιλία χρήσεων, από καλλιέργεια, μέχρι κατοικία, σχολεία, βιοτεχνίες, αλλά και εξοχικά πηλιορείτικου στυλ, λόγω το ότι ξεκινά η περιοχή του Άνω Βόλου με θέα προς την θάλασσα.

Πιο συγκεκριμένα στο κάτω μέρος αριστερά της ημιτελούς πολυκατοικίας βρίσκεται μια συνοικία τσιγγάνικων σπιτιών, κάτω δεξιά ένα συνεργείο, αριστερά ένα ακαλλιέργητο χωράφι με κάποιους στάβλους και λίγα ελιόδεντρα, αριστερά ένα σχολείο γυμνάσιο και στο πάνω μέρος αριστερά και δεξιά εξοχικές μονοκατοικίες.

Οι τσιγγάνοι έχουν στήσει διάφορες σιδερόσκαλες μέσα στον χειμάρρο για να μπορούν να κατεβαίνουν μέσα. Περνούν μέσα στον χειμάρρο αρκετό χρόνο γιατί λειτουργεί για πολλούς ως επέκταση της αυλής τους (κάθονται μέσα, απλώνουν προϊόντα στις γέφυρες κα). Τα παιδιά του σχολείου κατεβαίνουν και αυτά στον χειμάρρο αυτό φαίνεται από τα γκράφιτι των τοίχων που στηρίζουν τις ακτές του χειμάρρου κάτω από το σχολείο. Από την πάνω μεριά κάποιες από τις εξοχικές κατοικίες έχουν μπαζώσει κομμάτια του χειμάρρου για να χτιστούν από πάνω του με αποτέλεσμα σημειακά ο χειμάρρος να στενεύει.

Αριστερά και δεξιά του χειμάρρου περνούν 2 αυτοκινητόδρομοι οι οποίοι στο σημείο της επέμβασης παρακάμπτονται.

Κραυσίδωνας (περιγραφή, δραστηριότητες)

Ο χειμάρρος Κραυσίδωνας είναι ο ένας από τους τέσσερις χειμάρρους του Βόλου και διασχίζει κατακόρυφα όλη την πόλη εκβάλλοντας στο Παγασητικό κόλπο.

Είναι ένας χειμάρρος που πλημμυρίζει με συχνότητα μια φορά στα πέντε χρόνια. Βέβαια το σημείο στο οποίο συνήθως πλημμυρίζει είναι πιο κάτω εκεί όπου και στενεύει αρκετά το πλάτος του, εκεί που συναντά το σιδηροδρομικό σταθμό της πόλης.

Το ύψος της κοίτης από τον δρόμο δεν ξεπερνά σε κανένα σημείο του χειμάρρου τα 4 μέτρα. Ο χειμάρρος στο σημείο της επέμβασης είναι αρκετά φαρδύς γύρω στα 30 μέτρα και το ύψος της κοίτης από τον δρόμο κυμαίνεται από 1 έως 3 μέτρα. Στο σημείο όπου το ύψος της κοίτης είναι 1 μέτρο έχει γίνει ένας αυτοσχέδιος δρόμος που γεφυρώνει τις δυο ακτές. Κατά μήκος του χειμάρρου υπάρχουν πολλές μεταλλικές και ξύλινες πεζογέφυρες.

Μέσα στον χειμάρρο φυτρώνουν φυτά, δέντρα καθώς επίσης μετακινούνται ζώα, άλογα., γουρούνια, σκυλιά κλπ. Πολλοί πεζοπόροι επίσης τον διασχίζουν καθημερινά.

Εποχές

Ο Κραυσίδωνας όπως και οι περισσότεροι χειμάρροι στην Ελλάδα έχει νερό μόνο τους χειμερινούς μήνες με την στάθμη και την ορμή του να μεταβάλλεται σχεδόν καθημερινά. Από τον Απρίλιο ή Μάιο μέχρι και τέλη Σεπτεμβρίου συνήθως είναι εντελώς ξηρός. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η κοίτη του να αλλάζει έντονα από εποχή σε εποχή αλλά και από μέρα σε μέρα. Η κοίτη του χειμάρρου ουσιαστικά λειτουργεί ως ο κήπος της πυλωτής της πολυκατοικίας, ένας κήπος που αλλάζει και διαμορφώνεται έντονα και συνεχόμενα συμφωνά με τις εποχές και τα συμβάντα του χειμάρρου.

Ο σχεδιασμός του μεγάλου σκελετού

Με την φανταστική πτώση ενός γιαπιού μέσα στον χειμάρρο δημιουργούνται τα βασικά στοιχεία του πρωτεύοντα σκελετού, που είναι οι κατακόρυφες γέφυρες τοποθετημένες σε ίσες αποστάσεις όπως οι πλάκες του γιαπιού και μια οριζόντια γέφυρα παράλληλη με την ροή του νερού που μεταφέρει την έννοια του συνδετικού κλιμακοστασίου ενός πολύροφου γιαπιού.

Το τρίτο όμως και πολύ σημαντικό σημείο του πρωτεύοντα σκελετού είναι η διαμόρφωση του εδάφους της κοίτης στην οποία το σημαντικότερο ρόλο θα παίζουν οι έξι λεκάνες- θέατρα που τοποθετούνται ανά 3 κάθετες γέφυρες, κάθετα και αυτές στην ροή του χειμάρρου.

Θέατρα

Το μήκος (παράλληλα με την ροή) της ημιτελής πολυκατοικίας είναι 190 μέτρα και το φαρδύτερο σημείο της είναι 70 μέτρα. Από το πάνω σημείο της (προς τις πηγές) μέχρι το κάτω (προς την θάλασσα) υπάρχει στην κοίτη υψομετρική διαφορά 4 μέτρων.

Για αυτό προτείνεται να σκαφτεί η κοίτη σε όλο το μήκος της επέμβασης 4 μέτρα ώστε να μην υπάρχει κλίση στο έδαφος και ουσιαστικά το ύψος της κοίτης από τον δρόμο να φτάσει στα 7 μέτρα (3 που ήταν και 4 το σκάψιμο).

Το χώμα το οποίο θα βγει από το σκάψιμο να συγκεντρωθεί σε 5 σημεία ξανανεβάζοντας το ύψος της κοίτης εκεί από 7 στα 3 μέτρα από τον δρόμο. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν 6 πλατιές τρύπες (- 4 μέτρα από το ύψος της κοίτης). Αυτές οι τρύπες δεν θα είναι απότομες, αλλά προσβάσιμες με περιμετρικά σκαλοπάτια όπως τα υπαίθρια θέατρα. Ο λόγος ύπαρξης τους είναι για να φρενάρουν την ορμή του νερού, για να προστατεύουν τις κατοικίες, να ρυθμίζεται η ροή του νερού καθώς επίσης και για να συγκεντρώνουν το νερό το οποίο μπορεί να χρησιμοποιείται μετά ή αν όχι να γίνεται η απορρόφησή του από το έδαφος αργά. Αυτό είναι κάτι που έχει ανάγκη η γύρω περιοχή η οποία στερεύει και ξεραίνεται τους καλοκαιρινούς μήνες.

Η μορφή και το σχέδιο των θεάτρων

Τα θέατρα αυτά σχεδιαστήκαν μετά από ένα πείραμα που έγινε με νερό και ποταμίσιο χώμα και έδειξε ότι η μορφή αυτή των θεάτρων ήταν η πιο αποτελεσματική. Κατάφερε να μειώνει την ορμή του χειμάρρου, να συγκρατεί περισσότερο νερό τους καλοκαιρινούς μήνες, να διασπείρει σε όλη την επιφάνεια της επέμβασης το νερό και να αλλοιώνει λιγότερο την κατασκευή. Επίσης το πείραμα έδειξε ότι το νερό στροβιλίζεται εσωτερικά μέσα στα θέατρα δημιουργώντας εκεί δύο εσωτερικές δίνες μέσα φτιάχνοντας ένα ενδιαφέρον φυσικό θέαμα.

Τα θέατρα αυτά θα μπορούσαν να έχουν δημόσιες χρήσεις όταν δεν θα έχουν καθόλου συγκεντρωμένο νερό και να λειτουργήσουν και ως πραγματικά θέατρα σε διάφορα καλοκαιρινά φεστιβάλ που γίνονται στην πόλη.

Πείραμα

Ουσιαστικά φτιάχτηκε μια προσομοίωση ενός χειμάρρου σε κλίμακα 1:200 ο οποίος κατέβαζε μεγάλη ποσότητα νερού. Σε κάποιο σημείο του κατασκευασμένου χειμάρρου δοκιμάστηκαν 6 διαφορετικές αφαιρετικές επεμβάσεις:

- Σημειακή διαπλάτυνση χειμάρρου
- Βύθιση πλατώματος
- Νησί
- Χαμηλό νησί για να πλημμυρίζει
- Εγκάρσιες λεκάνες
- Ανοιχτές λεκάνες συνδεδεμένες με σπειροειδή κανάλι

Και οι 6 επεμβάσεις μελετήθηκαν σε 3 χρονικά σημεία, πριν έρθει το νερό κατά την διάρκεια και μετά. Επιλέχθηκε η προτελευταία επέμβαση για τους λόγους που αναπτύχθηκαν πιο πάνω και εξελίχθηκε μετέπειτα σε θέατρα.

Ρύθμιση ροής

Κανάλια πλάτους ενός μέτρου διαπερνούν περιμετρικά και εσωτερικά την επέμβαση για αντιπλημμυρικούς λόγους, για να διοχετεύεται γρήγορα το νερό στην κάτω άκρη σε περίπτωση υπερχειλίσης.

Προσβάσεις στην κοίτη

Πέρα από τις κάθετες γέφυρες οι οποίες σε πάνε από την μια άκρη της κοίτης στην άλλη η κοίτη έχει σε κάθε σημείο πρόσβαση από την ακτή λόγω των μεταλλικών σκαλιών που στήνονται περιμετρικά της επέμβασης.

Διαφορετικές ροές ανάλογα την εποχή του χρόνου

Ανάλογα την εποχή και την ποσότητα του νερού που υποδέχεται η επέμβαση πλημμυρίζουν και διαφορετικά κομμάτια της.

Με την έλευση του προτού νερού γεμίζουν οι οικιακές δεξαμενές λόγω σωληνώσεων που υπάρχουν κάτω από την κατασκευή και σύμφωνα με την αρχή των συγκοινωνούντων δοχείων.

Μετά γεμίζουν οι λεκάνες- θέατρα και το σημείο κάτω από την παράλληλη γέφυρα που συνδέει τις λεκάνες- θέατρα μεταξύ τους και είναι 80 εκ χαμηλότερη από την υπόλοιπη κοίτη .

Σε περίπτωση πιο μεγάλης ροής νερού πλημμυρίζει όλη η επέμβαση.

Και σε περίπτωση που η στάθμη του νερού είναι υπερβολικά μεγάλη τότε διοχετεύεται το νερό γρήγορα μέσα από τα περιμετρικά κανάλια στην κάτω άκρη της επέμβασης.

Υλικά κοίτης

Τα υλικά της κοίτης θα πρέπει να παίζουν το δικό τους ρόλο στην επιβράδυνση του νερού καθώς και στην απορρόφησή του από το έδαφος γι' αυτό σχεδιάζεται ένα είδος μπετονένιου τούβλου το οποίο χτίζεται μαζί με το χώμα (τούβλο - χώμα) και στις δυο κατευθύνσεις του, οριζόντια ή κάθετα σε πολλών ειδών μοτίβα. Βασικό επίσης είναι το

γεγονός ότι μπορεί να αποκαλούνται εύκολα από τους κατοίκους κομμάτια και στην θέση των κενών τους να φυτεύονται δέντρα.

Ο σχεδιασμός των τριών τυπολογιών

Μέσα στον πρωτεύοντα σκελετό που αποτελείται από τις γέφυρες και την διαμόρφωση της κοίτης, θέατρα, δεξαμενές, κανάλια στήνεται ο δευτερεύον σκελετός που αποτελείται από τοίχους δοκάρια και πλάκες είναι ή τείνει να γίνει 37 κατοικίες- ιδιοκτησίες.

Για να γίνουν οι 37 ιδιοκτησίες επαναληφθήκαν 3 διαφορετικές τυπολογίες, οι οποίες προέκυψαν από την μελέτη μια κάτοψης ενός τυπικού ορόφου πολυκατοικίας. (Πρόκειται για το σχέδιο που δείχνει πώς θα ήταν ο τυπικός όροφος του γιαπιού του ερευνητικού.)

Σε αυτό το σχέδιο υπάρχουν 3 ιδιοκτησίες (διαμερίσματα), τα οποία όπως και τα περισσότερα στην Ελλάδα χωρίζονται σε Καθιστικό, Υπνοδωμάτια, Βοηθητικά (Κουζίνα, Τουαλέτα).

Τα βήματα μετασχηματισμού της εργολαβικής κάτοψης ορόφου

Η πρώτη σκέψη ήταν να καταργηθούν οι σκάλες και το ασανσέρ καθώς και ο μικρός διάδρομος που σε εισάγει στα διαμερίσματα. Κάποιος για να μπει στο διαμέρισμα του θα πρέπει να περάσει από το διαμέρισμα του άλλου.

Η δεύτερη σκέψη ήταν τα 3 διαμερίσματα να αποκτήσουν 3 ορόφους, όπου στον κάτω όροφο θα ήταν τα καθιστικά στον μεσαίο οι βοηθητικοί και στον τρίτο τα υπνοδωμάτια. Με αυτόν τον τρόπο όσος κλειστός χώρος θα υπήρχε άλλος τόσος ανοιχτός και ημιυπαίθριος (για εδώ δημόσιος και προσβάσιμος για τους ανθρώπους και για το νερό του χειμάρρου).

Η τρίτη σκέψη ήταν να καταργηθούν και τα καθιστικά και τα σταθερά σημεία της κατοικίας να είναι τα υπνοδωμάτια και οι βοηθητικοί χώροι, την θέση του καθιστικού συμφωνά με τα παραπάνω παίρνει το πάνω μέρος μιας δεξαμενής βαθιάς όσο τα θέατρα (-4μ). Αυτή η δεξαμενή θα γεμίζει κάθε φορά που θα έχει νερό ο χειμάρρος και θα αποθηκεύει νερό το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οικιακούς λογούς.

Η τέταρτη σκέψη ήταν να διαχωριστεί το λουτρό από την κουζίνα και να πάει μαζί με τα υπνοδωμάτια ως πιο σωματική χρήση.

Προσβάσεις

Η πέμπτη σκέψη είχε να κάνει με τις προσβάσεις, οι προσβάσεις στις ιδιοκτησίες να γίνονται από τις γέφυρες του πρωτεύοντα σκελετού όπως επίσης και οι εσωτερικές προσβάσεις των ιδιοκτησιών να γίνονται και αυτές από τις ίδιες γέφυρες. Για παράδειγμα όταν κάποιος πήγαινε στο υπνοδωμάτιο του θα συναντούσε ή τουλάχιστον θα έβλεπε και τους υπόλοιπους ιδιοκτήτες που θα πήγαιναν στο δικό τους στον ίδιο όροφο. Αυτή η κατάσταση θα θύμιζε κοινόβιο σε μια κατοίκηση όμως που δεν είναι γιατί ο καθένας πάλι χρησιμοποιεί την ιδιοκτησία του, απλά έχει οπτική επαφή με τον άλλον και αναγκάζεται να περάσει δίπλα του για να πάει στο δωμάτιο που τον ενδιαφέρει.

Μεταβαλλόμενο καθιστικό (ασανσέρ, ισόγειο υπόγειο, επέκταση)

Η έκτη σκέψη είχε να κάνει και πάλι με τα καθιστικά τα οποία καταργούνται ως μόνιμο στοιχείο της κατοικίας αλλά όχι και ως κάτι μεταβαλλόμενο και στοιχείο που κάποιος θα μπορούσε να επιλέξει να το έχει και να του ορίσει την χρήση, όπως εμφανίζεται στην ελληνική σύγχρονη κατοικία.

Δηλαδή κάποιος χρησιμοποιούν το καθιστικό ως τόπο χαλάρωσης, άλλοι πάλι ως επέκταση της κουζίνας και τραπεζαρία, άλλοι το κλειδώνουν και φυλάνε τα καλά τους έπιπλα, άλλοι ως χώρο εργασίας κοκ.

Με αυτό το σκεπτικό το καθιστικό αν δεν λείπει από κάποια ιδιοκτησία εντελώς, μπορεί να εμφανίζεται στην στάθμη της κοίτης και να επιπλέει πάνω από την δεξαμενή ή μέσα στην δεξαμενή αν κάποιος επιλέξει αυτή να μην έχει νερό, ως υπόγειο, ή με έναν σχετικά απλό μηχανισμό να λειτουργεί όλο το δωμάτιο σαν ανελκυστήρας για την εσωτερική μηχανική μεταφορά από το υπνοδωμάτιο στην κουζίνα και την κοίτη, ή να ενωθεί με την κουζίνα ή με το υπνοδωμάτιο αντίστοιχα και να επεκτείνει αυτούς τους χώρους και να δανειστεί την χρήση τους.

Σχεδιασμός χώρων

Οι 3 διαφορετικές τυπολογίες επαναλαμβάνουν το ίδιο σχέδιο στα δωμάτια αλλά σε διαφορετικό μέγεθος και διάταξη ανάλογα την τυπολογία.

Τα δωμάτια έχουν την μορφή περιμετρικών μπαλκονιών που βγαίνουν από τους τοίχους όπως σχεδόν και η όψη κάθε δωματίου ελληνικής πολυκατοικίας.

Υπνοδωμάτια

Υπάρχει ένας περιμετρικός διάδρομος στην μέση και 1 μ πιο πάνω ένας ελεύθερος χώρος που είναι η οροφή των υπνοδωματίων. Στο τέλος του ελεύθερου χώρου υπάρχει μία σκάλα (η οποία από κάτω είναι ντουλάπα) η οποία σε ανεβάζει στην ταράτσα.

Τα υπνοδωμάτια βρίσκονται στο +6 από την κοίτη (προσβάσιμα από την πάνω γέφυρα)

Κουζίνα

Υπάρχει ένας περιμετρικός διάδρομος στην μέση και 0.8 μ πιο πάνω ένα τραπέζι που φέρει τον εξοπλισμό της κουζίνα . Από κάτω από αυτό το τραπέζι υπάρχει ένας αποθηκευτικός χώρος ο οποίος όπως και στα υπνοδωμάτια χρησιμεύει για να φέρνει έμμεσο φωτισμό στην πυλωτή (κοίτη).

Οι κουζίνες βρίσκονται στο +3 από την κοίτη (προσβάσιμες από την κάτω γέφυρα, στο ύψος της ακτής)

Καθιστικό

Το καθιστικό είναι ο μόνος χώρος που σχεδιάζεται ξύλινος (ελαφριά κατασκευή) για να μπορεί να επιπλέει και να σηκώνεται από τον μηχανισμό του ανελκυστήρα.

Για να μπορεί να επιπλέει από κάτω του μπαίνουν άδεια κλειστά μεταλλικά βαρέλια.

Σημειακά μπορούν να εμφανίζονται κομμάτια τους στο ξύλινο πάτωμα για να δίνουν μια ανάγλυφη αίσθηση και μια πιο άμεση επαφή με το νερό .

Όψεις δωματίων

Για την όψη των ολοκληρωμένων κατοικιών σχεδιάστηκε και πάλι με επιρροές από τα γιατί και συγκεκριμένα πως τα κλείνουν για λόγους ασφαλείας συνήθως. Δηλαδή όταν κλείνονται χρησιμοποιείτε ένα είδος υφασμάτινης σίτας η οποία αφήνει εν μέρη φως να περνά στον χώρο αλλά και επιτρέπει την οπτική επαφή με το έξω.

Έτσι σχεδιάστηκε ένα είδος σίτας τοίχου (διάτρητος μεταλλικός τοίχος) ο οποίος είναι κομμένος σε μακρόστενες λωρίδες και θα σύρετε μπροστά στην όψη.

Όταν θα καλύπτει η μια λωρίδα την διπλανή της θα γίνεται πιο αδιαφανής ο τοίχος γιατί η διπλανή της θα είναι το αρνητικό της πρώτης.

Έτσι το δωμάτιο μπορεί να ανοίγει σε μεγάλο βαθμό και από τις 3 μεριές του για να αερίζεται και να επικοινωνεί με τα άλλα, είτε οπτικά είτε και χωρικά αν πρόκειται να επικοινωνεί με το καθιστικό.

Πως οι τυπολογίες επαναλαμβάνονται μέσα στον μεγάλο σκελετό

Για τον τρόπο με τον οποίο θα επαναλαμβάνονται οι τρεις τυπολογίες μέσα στον πρωτεύοντα σκελετό χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της σφραγίδας η οποία θα σφράγιζε διαγώνια της 3 ιδιοκτησίες μέσα στον χείμαρρο και ανάμεσα στις κάθετες γέφυρες.

Πως διαμορφώνονται με την επανάληψη ίδιων ιδιοκτησιών διαφορετικά μεγέθη ιδιοκτησιών

Παρόλο που η τρεις τυπολογίες είναι ίδιες κατά την επανάληψη τους προκύπτουν μεγαλύτερα μεγέθη ιδιοκτησιών από την συνένωση των διπλανών ιδιοκτησιών. Σε αυτές που ενώνονται συνήθως η μια είναι μισή, δηλαδή της λείπει κάποιο δωμάτιο (υποδωμάτιο ή κουζίνα) λόγω της οριζόντιας γεφύρας του πρωτεύοντα σκελετού.

Πως εξελίσσονται οι βαθμοί ολοκλήρωσης των ιδιοκτησιών

Κατασκευαστικά

1 Δεξαμενές

2 Δεξαμενές + τοίχοι, δοκάρια

3 Δεξαμενές + τοίχοι, δοκάρια + πλάκες (πατώματα)

4 Δεξαμενές + τοίχοι, δοκάρια + πλάκες (πατώματα) + πλάκες (ταράτσες)

5 Δεξαμενές + τοίχοι, δοκάρια + πλάκες (πατώματα) + πλάκες (ταράτσες) + όψεις

Σχεδιαστικά

Σ Λείπουν κομμάτια του δευτερεύοντα μετονένιου σκελετού (τοίχοι δοκάρια)

Κ Λείπουν πλάκες

Ο Είναι ολοκληρωμένο

Οι ιδιοκτησίες έχουν 5 κατασκευαστικούς βαθμούς ολοκλήρωσης και 3 βαθμούς σχεδιασμού

Ο βαθμός 1 στην κατασκευαστική κλίμακα σημαίνει ότι στην ιδιοκτησία λείπουν τα περισσότερα κατασκευαστικά στοιχεία

Ο βαθμός Σ επιτρέπει περισσότερες σχεδιαστικές επεμβάσεις από ότι ο βαθμός Κ ενώ ο βαθμός Ο δεν επιτρέπει καθόλου.

Σε σχέση με τον πρωτεύοντα σκελετό

Οι λιγότερο ολοκληρωμένες κατοικίες είναι στο κέντρο και στα άκρα οι πιο τελειωμένες όπως δηλαδή φτιάχνει κάποιος ένα παζλ ή συντηρεί ένα σπασμένο αγγείο, ξεκινώντας από τα άκρα.

Ο βαθμός συνέπειας των ιδιοκτητών που καλούνται σε σχέση με τα σχέδια να τα ολοκληρώσουν, ο αρχιτέκτονας θα ήθελε να είναι μεγάλη, αλλά επειδή το έργο σχεδιάζεται στην Ελλάδα σήμερα και μάλιστα με αφορμή την οικοδομική δραστηριότητα της χώρας αυτής η ολοκλήρωση μπορεί να γίνει πάνω σε άλλες επιλογές, οι οποίες μπορεί να είναι και καλύτερες. Αλλά η επέμβαση θα πρέπει πάντα να γίνει στα πλαίσια της ιδιοκτησίας και όχι εις βάρος του δημόσιου χώρου που είναι η κοίτη και οι γέφυρες, για να μπορεί το νερό να κυλάει στην κοίτη και να είναι εφικτή η πρόσβαση του κάθε ιδιοκτήτη στο σπίτι του, αλλιώς πέρα από πλημμύρες θα υπάρξουν εσωτερικές σοβαρές συγκρούσεις μεταξύ των κατοίκων αυτής της πολυκατοικίας.

Άλλες χρήσεις στις κατασκευές με μειωμένο βαθμό ολοκλήρωσης

Στην περίπτωση που δεν αγοραστούν οι δευτερεύοντες σκελετοί και δεν χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες (με την δόκιμη έννοια του όρου) αφήνονται σε μια ελεύθερη χρήση όπως ακριβώς αφήνετε και κάθε δημόσια κατασκευή μόνο που αυτήν την φορά δεν υπάρχει τίτλος που να ορίσει με σαφήνεια την χρήση του όπως ο τίτλος για παράδειγμα παγκάκι ή γλυπτό, αλλά αναμένουν την χρήση ή μη που θα τους δοθεί στην πάροδο του χρόνου. Έτσι και αλλιώς οι χώροι των γιαπιών στην Ελλάδα χρησιμοποιούνται με πολύ ενδιαφέροντες και ποικίλους τρόπους (χώροι παιχνιδιών, εγκλημάτων, καλλιτεχνών, αστέγων, μαγισσών κλπ) Από την στιγμή όμως που αγοραστεί μια ιδιοκτησία (δηλαδή ο δευτερεύον σκελετός) αφήνετε μια ελευθερία στην χρήση του όπως αφήνονται και τα διαμερίσματα πολυκατοικιών στην Ελλάδα που σχεδιάζονται για κατοικίες αλλά χρησιμοποιούνται και για γραφεία, αποθήκες και λοιπά.

Επίσης ο λόγος που ολοκληρώνονται κάποιες κατοικίες σε αυτήν την πολυκατοικία είναι για να δημιουργηθούν ζωντανά μοντέλα μίμησης για τις υπόλοιπες ημιτελής κατοικίες.

Όταν αυξάνεται η κατασκευή της ιδιοκτησίας αυξάνεται και ο δημόσιος χώρος

Στο στάδιο που στο δευτερεύοντα σκελετό υπάρχουν μόνο οι τοίχοι και τα δοκάρια, προσβάσιμος είναι μόνο ο πρωτεύον σκελετός δηλαδή η κοίτη οι γέφυρες και τα θέατρα. Στο στάδιο που οι σκελετοί θα έχουν πλάκες πατώματος τότε ο δημόσιος χώρος επεκτείνεται σ' αυτές, στο στάδιο που οι κατοικίες είναι ολοκληρωμένες τότε ο δημόσιος χώρος επεκτείνεται στις ταράτσες των κατοικιών.

Επίλογος

Ουσιαστικά αυτό που αγοράζεται από τους ιδιοκτήτες είναι τα κατακόρυφα στοιχεία της πολυκατοικίας, η κοίτη, τα θέατρα και οι γέφυρες είναι δημόσιες. Οι ταράτσες ανήκουν βέβαια στην ιδιοκτησία αλλά είναι προσβάσιμες από τις γέφυρες. Για τον τρόπο που ο κάθε ιδιοκτήτης θα αγοράζει το σπίτι του και θα το ολοκληρώνει, θα χρησιμοποιηθούν ιδιοκτησιακοί νόμοι παρόμοιοι με εκείνους της εργατικής κατοικίας η κατασκευή δηλαδή θα ανήκει σε κάποια κρατική οργάνωση αρχικά η οποία θα έχει

χρηματοδοτήσει το έργο ή θα το έχει αγοράσει και θα πουλήσει μετά τα σπίτια σε τιμές σύμφωνα με τον βαθμό ολοκλήρωσης τους στους ιδιοκτήτες μαζί με τα σχέδια για την ολοκλήρωσή τους.

Το έργο με αυτήν την μορφή ορίζει μια ιδιοκτησία με χτυπημένη ιδιοτικότητα λόγω της ενοποίησης των χρήσεων σε ορόφους, την εξωτερίκευση των προσβάσεων και των ανοιχτών κελυφών της.

Επίσης ορίζει μια νέα λογική κατασκευής βασισμένη στην μετατόπιση της περιόδου κατασκευής και εν μέρει σχεδιασμού μέσα στον χρόνο κατοίκησης.

Αφήνετε στις αλλαγές των φυσικών και αστικών συμβάντων λειτουργώντας ως ένα φίλτρο καθαρισμού και ελέγχου του χειμάρρου και τέλος καλεί τους κατοίκους της σε σχέσεις συνεργασίας ή σύγκρουσης μεταξύ τους αλλά και με τις καταστάσεις της πόλης.